

ULUSLARARASI YAYINLARI TEŞVİK VE BİLİMSEL DERGİLER KOORDİNATÖRLÜĞÜ

HBV Bilimsel Dergilerinde Uygulanacak

Akademik Yayıncılık Standartları ve Etik İlkeler

7 Kasım 2025 tarihinde Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Uluslararası Yayınları Teşvik ve Bilimsel Dergiler Koordinatörlüğü Kurulu'nda oy birliğiyle kabul edilen aşağıdaki Akademik Yayıncılık Standartları ve Etik İlkeler, üniversite bünyesinde yayımlanan tüm bilimsel dergiler tarafından uygulanmak zorundadır. Bu ilkeler, üniversitemizin bilimsel yayıncılıkta kalite, şeffaflık, tarafsızlık ve etik değerlere bağlılık konusundaki kurumsal politikasını yansıtmaktadır:

1. Derginin bir sayısında yayımlanacak kurum içi yazarlara (üniversite akademik ve idari personeli ile enstitü öğrencilerine) ait makalelerin oranı en fazla % 20 olmalıdır.

İnsan Hakları Yıllığı, Sanat Araştırmaları Dergisi, Akdeniz Havzası ve Afrika Medeniyetleri Dergisi, Bankacılık ve Finansal Araştırmalar Dergisi, Karar İncelemeleri Dergisi, Gordion Sosyal Bilimler Dergisi 01.01.2028 tarihine kadar bu kuraldan muaftır.

2. Editör, editör yardımcıları ve varsa alan editörlerinden oluşan editörler kurulunun en az üçte biri farklı üniversitelerden akademisyenlerden oluşmalıdır.
3. Kurum içi yazarlara ait makalelerin değerlendirme süreçleri, kurum dışındaki editör yardımcıları ya da alan editörleri tarafından yürütülmelidir.
4. Hakem atamalarında, yazarın kurumu ile hakemlerin kurumu aynı olmamalıdır. Ayrıca yazar ile hakem arasında lisansüstü tez danışmanlığı, ortak yazarlık, proje çalışması gibi akademik ilişkilerin bulunmamasına özen gösterilmelidir. Bu kural, kurum içinden gelen makaleler için de geçerlidir. Söz konusu ilkeye derginin yayın politikasında açıkça yer verilmelidir.

Asya Araştırmaları Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, İnsan Hakları Yıllığı, Sanat Araştırmaları Dergisi, Bankacılık ve Finansal Araştırmalar Dergisi, Gordion Sosyal Bilimler Dergisi ve Karar İncelemeleri Dergisi'nde ise 01.01.2028 tarihine kadar kurum içi yazarlardan gelen makalelerde hakemlerden en az biri kurum dışından seçilmelidir.

5. Bir hakem, bir sayıda yalnızca bir makaleye hakemlik yapabilir. Ayrıca, dergide yazar olarak yer alan kişiler, çıkar çatışması oluşturabileceğinden ilgili sayıda hakem olarak görevlendirilmemelidir.
6. Makale sürecine ilişkin ret ve kabul kararları gerekçeli olarak verilmelidir. Hakem değerlendirme formları buna göre hazırlanmalı ve hakem cevaplarına kelime alt sınırı konmalıdır. Gerekçeli değerlendirme bulunmayan durumlarda, ilgili makale için ek hakem atanmalıdır.

7. Dergide makalesi yayımlanan bir yazarın değerlendirme süreci tamamlanan diğer makalesi, en erken bir yıl sonra yayımlanabilir. Bu kural, derginin yayın politikasında açıkça belirtilmelidir.
8. Makalelerin “geliş” ve “yayın” tarihleri arasında en az 45 günlük bir süre bulunmalıdır.
9. Yabancı dilde yayımlanan makaleler, ilgili yabancı dile hakim olan dil editörleri tarafından denetlenmelidir.
10. TR Dizin’de taranan dergilerde Türkçe yazılmış makalelerde genişletilmiş İngilizce özet bulunur. Diğer dillerde yazılmış makalelerde de genişletilmiş Türkçe özet bulunur.
11. Dergide kullanılan uluslararası atıf sistemi yazım kurallarında açıkça belirtilmelidir. Tercihen APA veya Chicago atıf usullerinden biri benimsenmelidir.
12. Dergilerin yayın politikaları ve etik ilkeleri açık biçimde yazılmalıdır. Yayın etiği kapsamında, Committee on Publication Ethics (COPE), Directory of Open Access Journals (DOAJ) ve Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) tarafından belirlenen uluslararası etik ilkeler benimsenmelidir. Bu ilkelere atıf, derginin yayın politikasında açıkça yer almalıdır.
13. Dergilerin iletişim bilgilerinde, editörlerin dışında yayıncı kurum olarak üniversitenin ve derginin bağlı bulunduğu akademik birimin açık adresi, web sayfası ve telefon numarası da yer almalıdır.
14. Dergi sayfalarında açık erişim ve telif hakkı politikasına yer verilmelidir. Makale gönderen her yazar telif hakkı sözleşmesini imzalamalıdır. Bu kapsamda dergilerde mutlaka uygun bir Creative Commons lisansı kullanılmalıdır. Telif hakkı bildirimi ve yazarlarla yapılan yayın sözleşmesi, seçilen lisans ile çelişmemelidir. Bu konuda Directory of Open Access Journals (DOAJ) ilkelerine uyulmalıdır.
15. Dergi sayfalarında intihal politikasına yer verilmelidir. Dergiye gönderilen tüm makaleler mutlaka bir intihal tespit programı ile kontrol edilmelidir. Benzerlik oranı %20’yi aşmamalıdır. Bu sınırı geçen yazılar, gerekçesi belirtilerek yazara iade edilmelidir. Tezlerden üretilen makaleler için ise her dergi, intihal oranına ilişkin kendi üst sınırını belirleyebilir.
16. Makale değerlendirme ve yayın süreçleri olağan akışında yürütülmelidir. Kabul edilen ancak yayımlanması bir sonraki sayıya ertelenen makaleler, somut ve önceden belirlenmiş kriterlere göre seçilmelidir. Bu kriterler, derginin yayın politikasında açıkça belirtilmeli; örneğin sayının tematik bütünlüğü, sayfa sınırlaması, teknik düzenleme süreci veya önceki sayılarda yer alan benzer konulu makale sayısı gibi ölçütlere dayandırılmalıdır.
17. Dergiye gönderilen yazılarda, yazarın kimliğini açıkça ortaya koyabilecek hiçbir bilginin yer almadığından emin olunmalıdır. Değerlendirme sürecini yürüten editör yardımcısı veya alan editörü, hem makale metninde hem de hakem raporlarında yer alan kimlik belirleyici unsurları kontrol etmeli ve varsa bu bilgileri silerek anonimleştirme sağlamalıdır. Ayrıca, Microsoft Word dosyasının ‘belge bilgileri’ kısmında yazar adı, kurum bilgisi veya e-posta adresi gibi gizliliği ihlal edebilecek unsurlar kalabileceğinden, bu bölümün de mutlaka kontrol edilmesi gerekmektedir.

- 18.** Dergiler sınırlı tarihlerde makale kabulü yapıyorsa, makale kabul tarihleri önceden belirlenmeli ve kamuoyuna açık şekilde ilan edilmelidir. Makale kabul sistemi, rastgele veya kişiye özel şekilde açılıp kapatılmamalıdır.
- 19.** Dergilerde yayımlanan her makalenin ilk sayfasında “Atıf Bilgisi”ne yer verilmelidir.
- 20.** TR Dizin’de taranan tüm dergilerin Dergipark’ta Türkçe sayfalarla uyumlu İngilizce sayfaları bulunmalıdır.
- 21.** Makalelerin tercihen sonunda şu bilgilere yer verilir:
- Finansal Destek Beyanı (Funding Statement)
 - Çıkar Çatışması Beyanı (Conflict of Interest Statement)
 - Etik Kurul Onayı (Ethics Committee Approval)
 - Yazar Katkı Beyanı (Author Contributions)
 - İntihal Taraması ve Hakemlik Süreci (Plagiarism and Peer Review Statement)

Sanat alanındaki dergiler çıkar çatışması beyanından muaftır.

- 22.** Editör değişikliği durumunda, dergiye ait tüm kritik bilgiler ile kullanıcı adları, erişim şifreleri ve teknik yönetim yetkileri gecikmeksizin hem yazılı hem de sözlü olarak yeni editöre devredilmelidir. Bilgi ve erişim aktarımındaki eksikliklerden kaynaklanabilecek sorunlardan, görev süresi sona eren editör hukuken sorumlu tutulacaktır.
- 23.** Web of Science (WOS) dizin başvuruları için dergilere özel hesaplar oluşturulmamalı; başvurular, Üniversitenin kurumsal WOS hesabı üzerinden gerçekleştirilmelidir. Bu kapsamda, editörler Koordinatörlük ile iletişime geçerek gerekli kullanıcı adı ve şifre talebinde bulunmalıdır.

Uluslararası Yayınları Teşvik ve Bilimsel Dergiler Koordinatörlüğü Yönergesi’nin 10. maddesi uyarınca, bu kurallar üniversite bünyesinde yayımlanan tüm bilimsel dergiler için bağlayıcıdır ve uygulanması zorunludur.